

1 JANUARI 1930.

AFLEVERING 9.



NADruk VERBODEN.

Opgericht door E. HEIMANS, J. JASPERS Jr. en Dr. JAC. P. THIJSSE.

REDACTIE:

J. HEIMANS, AMSTERDAM.

Dr. JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

ADRES DER REDACTIE:

Dr. JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

ADMINISTRATIE:

2e OOSTERPARKSTRAAT 223, AMSTERDAM.

PRIJS PER HALFJAAR f 3.25.

## VOOR DRENTE.

**O**P Vrijdag 13 December is de administratie van de Vereeniging tot Behoud van Natuur-Monumenten begonnen met het verzenden van den oproep om steun voor den aankoop van het Geusinger veld, ons zoo begeerd en begeerenswaardig heideveld tusschen Dwingelo en Kralo. Wij hebben ons beijverd om de belangrĳkheid en bekoorlijkheid van dit landschap bekend te maken. Er is bij de Staten Generaal een wetsontwerp in behandeling, om met Rijkssubsidie het straatvuil van Den Haag naar Drente te dirigeeren, ter bevordering en bespoediging van de ontginning, in het bijzonder van het Drijbersche veld in het gebied van de broedplaats van de goudpluvier. Ongetwijfeld gaat de ontginning in Drente nu verder in snel tempo en we hebben daar vrede mee. Maar dan moet ook bijtijds gedacht worden om het behoud van de schoonste partijen uit het zoo merkwaardige Drentsche landschap. De kans bestaat, om in samenwerking met het Staatsbosch-beheer over de heele provincie heen een net te leggen van bosschen, heiden, merkwaardige beekoevers, in schoone afwisseling met de bouwlanden, en beemden, met onwaardeerbare ontspanningsgelegenheid voor de bewoners der bevolkingscentra in de drie Noordelijke Provincies en van heel Nederland. Dit zou zijn de ware Opbouw van Drente.



Ge moet deze actie voor het Geusinger veld dus niet beschouwen als eenvoudig een poging om het mooie Smidsveen te behouden en de plassen waar *Dytiscus lapponicus* huist, maar als onderdeel van een groot en wel overwogen plan. Aan dit Geusinger veld sluiten reeds dadelijk aan eenige duizenden hektaren van het Staatsboschbeheer met daarin ook al reeds een drietal strict gereserveerde Natuurmonumenten. Voeg daarbij de andere Boschwachterijen: Wateren, Appelscha, Gieten, Schoonloo, Odoorn, Emmen, Gees en de bezittingen van Natuurmonumenten: Brandeveen en Balingen en Mantinger Zand, dan ziet ge dat er nog niet eens zoo heel veel meer aan ontbreekt, om heel Drente te maken tot een ideaal landschap waar cultuur en natuur zich heerlijk harmonisch met elkaar vereenigen.

Daarom wil ik hier nog eens met ernst en aandrang iedereen, die zich nog niet bij de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten heeft aangesloten en iedereen, die zijn gave nog niet heeft geschonken, opwekken, om dat nu nog ten spoedigste te doen en ook anderen daartoe aan te sporen. Het Secretariaat der Vereeniging is gevestigd Heerengracht 540 te Amsterdam. Postgironummer 32391.

JAC. P. THIJSE.

## ZWERFTOCHTEN DOOR OER-NEDERLAND.

### VI. MANTINGE (DRENTE).

**T**OEN ik verleden jaar mijn zwerftocht No. V (Hulshorst) beschreef, dacht ik niet, dat ik al zoo spoedig met een veel Noordelijker gelegen stuifterrein in aanraking zou komen; doch dat kwam zoo: Een auto-kampeertocht bracht ons in heel wat onbekende hoekjes van Nederland o.m. naar Drente, waar ik tot de overtuiging kwam, dat er toch nog wat meer echt en oud oerland bestaat, dan ik gedacht had. Van Hoogeveen ging de tocht naar het Noorden langs „Stuifzand”, een plaatsje waarvan alleen nog maar de naam er aan herinnert, dat hier vroeger ergens stuifzand is geweest, want juist hier ging de reis meestal door aardige bosschen; dan via „de Haar” en langs het kanaal, naar Mantinge, tot hier bijna steeds door in ontginning zijnde terreinen. Eindelijk kwamen wij aan een eenzame boerderij, tusschen hoge boomen, waarachter het ontgonnen terrein een einde nam en de Mantinger zandheuveld en de wildernis begonnen.

Bij den inham van dit ongerepte land zetten wij onze tent op en al spoedig waren wij omringd door twee tot drie dozijn jeugdige inboorlingen, die met open mond dit, voor hen blijkbaar ongewone gebeuren stonden aan te gapen. Waar al die jongens in deze eenzame streken zoo spoedig vandaan kwamen, is mij steeds een raadsel gebleven.

Van het praehistorisch standpunt bekeken voldeden de Mantinger zanden niet heelemaal aan de verwachtingen. Zij waren tamelijk gauw doorzocht en alleen op enkele plaatsen, waar eenigszins dieper gestoven kleine dalen waren, was iets te vinden; het resultaat was dus niet belangrijk, toch opvallend zijn de drie